

Handläggare: Gunnel Andersson
Telefon: 508 23 041

Rapport från tillsyn av Ungdomsnätet 2009

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning har den 19 november 2009 gjort tillsyn på Ungdomsnätet, Vårgatan 4 i Midsommarkransen. Närvarande vid tillsynen var från Ungdomsnätet föreståndaren Leif Åsbrink och från stadsdelsförvaltningen administrativa sekreteraren Gunnel Andersson.

Föregående löpande tillsyn gjordes den 6 november 2008.

Särskild tillsyn i enlighet med ett nationellt regeringsuppdrag genomfördes av länsstyrelsen i maj 2007 och har följts upp med ytterligare ett besök och skriftväxling med verksamheten. Länsstyrelsen avslutade tillsynen i juni 2008 med bedömningen att verksamheten åtgärdat de brister som gällde dokumentation och kontroll av personal. Den tillståndspliktiga delen av verksamheten är under avveckling och kommer – åtminstone tillfälligt – att upphöra under våren 2010.

Verksamheten

Ungdomsnätet är en dagbehandlingsenhet för pojkar med utagerande beteende eller störningar av inåtvänd karaktär. Verksamheten har funnits sedan 1991. Inskrivningsåldern ändrades för ett par år sedan till att ta emot ungdomar från 12 års ålder mot tidigare 14 år. Den övre åldersgränsen är 20 år. Ungdomar med psykosor eller aktivt missbruk tas inte emot.

Huvudman är AB Ungdomsnätet, som ägs av grundaren och f.d. föreståndaren Lennart Borg tillsammans med nuvarande föreståndaren Leif Åsbrink och ytterligare två personer som också arbetar i verksamheten.

Ungdomsnätet har ramavtal med Stockholms stad, Järfälla, Tyresö, Upplandsbro m fl kommuner. Utöver behandlingsverksamheten driver Ungdomsnätet också träningsboende för ungdomar (se nedan). Boendestöd erbjuds för ungdomar och vuxna som bor i egna lägenheter men denna verksamhet är för närvarande vilande.

Lokaler

Verksamheten fanns tidigare i en fastighet på Aprilgatan i Midsommarkransen. Den 1 oktober 2009 flyttade verksamheten till den lokal som tidigare användes för skolundervisning, även den i Midsommarkransen. Denna lokal är betydligt mindre, 78 kvm fördelat på tre rum och kök. Lokalen är ej handikappanpassad. Ekonomiska skäl ligger bakom flytten.

Ungdomarna

De flesta av pojkarna är 14-15 år när de kommer till Ungdomsnätet. Det är sällan som någon över 18 år skrivits in. Majoriteten bor i föräldrahemmet, men en del har haft erfarenheter av kortare placeringar i familjehem eller på § 12-hem. Nästan alla har misslyckats med sin skolgång trots försök med liten klass, specialskola etc. Majoriteten av pojkarna har någon neuropsykiatrisk diagnos, t.ex. ADHD, och är utagerande. En del av de äldre pojkarna har missbrukat och/eller begått brott, men kategorin med missbruk eller kriminalitet har minskat under de senaste åren.

För eventuell medicinering, på grund av t.ex. neuropsykiatriska funktionshinder, ansvarar föräldrarna.

I november 2009 är endast två ungdomar (jämfört med fem hösten 2008), 18 och 15 år gamla, inskrivna. Båda kommer från Huddinge kommun.

Innehåll i verksamheten

Ledord för verksamheten är kontinuitet, trygghet, stadga och uthållighet. Personalen ska bry sig om, lyssna på och vara engagerade i ungdomarna så att de kan nå målet att gå vidare till gymnasiet. Om det är mer aktuellt för pojkarna att börja arbeta försöker Ungdomsnätet knyta kontakter med arbetsgivare.

Behandlingstiden varierar från sex månader till tre år med ett genomsnitt på ett och ett halvt år. Förtida utskrivningar beror nästan alltid på narkotikamissbruk. Efter utskrivningen har ungdomarna utslussningskontakt i samarbete med socialtjänsten.

Ungdomarna förväntas delta i behandlingen måndag-fredag kl. 9-16. Alla har en kontaktperson, som vardera ansvarar för två ungdomar. Under nuvarande avvecklingsomständigheter har kontaktpersonerna ansvar för varsin pojke.

Vid inskrivningsmötet görs en handlingsplan tillsammans med socialtjänsten. Uppföljningar av planen görs varje månad. Socialtjänsten medverkar i dessa

uppföljningar ca var tredje månad. Handlingsplanen tjänar som grund för det schema som beskriver vad den enskilde individen ska arbeta med.

En stor del av behandlingen har handlat om miljöterapi på individuell basis, eftersom ungdomarna ”triggar” varandra när de är i grupp. Aktiviteterna inriktas mycket på att ungdomarna ska träna sig på att vistas bland och umgås med andra människor, t.ex. genom att gå ut och fika eller besöka museer. Alla aktiviteter som görs tar lång tid att förbereda och lång tid att följa upp. Kvällstid finns inga schemalagda aktiviteter, men det förekommer att pojkarna ändå gör något då tillsammans med sin kontaktperson. De pojkar som fyllt 17 år har möjlighet att övningsköra genom Ungdomsnätet.

Sex timmar per vecka är avsatta till undervisning i vanliga skolämnen. Tidigare hade Ungdomsnätet egen skola med två lärare, men enligt nya bestämmelser kan man inom verksamheten inte längre anställa egna lärare. Ungdomarna går därför sedan höstterminen 2008 i ESS-gymnasiet Tornet på Södermalm. Även grundskoleeleverna går i denna skola, eftersom den trots sitt namn även tillhandahåller lektioner på grundskolenivå.

Tidigare hade ungdomarna schemalagd motion varje vecka i form av innebandy och boxning, men detta har tagits bort eftersom ungdomarna hade svårt att ta in och rätta sig efter instruktioner. De resor som man tidigare ibland gjorde med ungdomarna har också lagts ned efter en resa som saboterades av en av deltagarna. Nu får pojkarna istället åka på individuella resor, t.ex. till Göteborg eller Kolmården, tillsammans med sina kontaktpersoner. Under året har man även varit utomlands.

Under skolloven fortsätter de individuella aktiviteterna och familjesamtalen.

Olika former av psykoterapi var tidigare en del av verksamheten, vilket bland annat innebar att föreståndaren, som har grundläggande psykoterapiutbildning, hade samtal med pojkarna en gång i veckan. Detta har dock upphört med anledning av att de kvarvarande ungdomarna inte längre har samma behov av dessa som tidigare. Familjesamtalen, som vanligtvis äger rum varannan vecka, har inte kommit till stånd sedan en tid tillbaka. Detta sammanhänger med specifika omständigheter gällande de två inskrivna ungdomarna; svårigheter att få förälder att delta i samtalen och att en person uppnått myndighetsålder. Färdighetsträning enligt ART ingår fortfarande (dock ej hela ART-programmet) liksom konsekvensprogram om brott och våld. Information om droger och missbruk ges i

samarbete med Maria Ungdom. Övrig tid används till nätverksmöten, möten med socialtjänsten etc.

De flesta som kommer till Ungdomnätet har redan genomgått neuropsykiatrisk utredning. De som inte är utredda men bedöms behöva bli det kan få utredningen gjord genom den konsult som Ungdomsnätet anlitar.

Som uppmuntran till ungdomarna används ibland ett belöningsystem där poäng sätts på områden som närvaro, uppförande, språk etc. Systemet fungerar dock inte med alla ungdomar, utan kontaktpersonen får avgöra för vilka det ska tillämpas.

Drogpolicy

Vid inskrivningen ställs frågor om droganvändning och under tiden som ungdomarna deltar i verksamheten ska de, utom de där det av olika skäl bedöms onödigt, lämna urinprov för drogkontroll varje vecka. Om provet är positivt ska pojken ifråga stängas av från gemensamma aktiviteter och från skola och istället tas omhand individuellt av sin kontaktperson. Vid behov ska Maria ungdom eller "Minimaria" på Huddinge sjukhus kontaktas för avgiftning, information och samtal. Två negativa prover måste lämnas med en veckas mellanrum innan pojken får börja fullt ut i verksamheten igen. För närvarande görs drogtester varannan vecka, eftersom ingen av de nu placerade ungdomarna har drogproblem.

Personal

Föreståndaren, Leif Åsbrink, är socionom med ledarskapsutbildning samt steg 1-kompetens i psykoterapi. Sedan föregående tillsyn har hela personalstyrkan sagts upp. Uppsägningarna träder i kraft under våren 2010. Tills vidare finns dock, förutom föreståndaren, två behandlare - en socionom samt en person som inte har någon formell utbildning men utbildat sig i ART - samt en pr-person, i verksamheten. Trots uppsägningarna kommer inte verksamheten att avvecklas i formell mening; bolaget kommer att finnas kvar. Målsättningen är att åter kunna driva behandlingsdelen av verksamheten så snart nya placeringar görs.

Sedan länsstyrelsen uppmärksammade frågan om registerkontroll har den befintliga personalen kontrollerats.

Kompetensutveckling

Eftersom verksamheten är under avveckling har man satsat mindre på internutbildning under året jämfört med tidigare. Inga nya kompetensutvecklingplaner har gjorts då anställningarna kommer att avslutas. Dock kommer tre personer att ha deltagit i en kurs om BBIC innan årets slut.

Missbrukskonsult används vid behov för handledning av personal och samtal med ungdomarna.

Hela personalgruppen har handledning en timme per vecka med konsult som är utbildad på Erica-stiftelsen. Samma handledare har medvetet använts under en följd av år, då verksamheten anser det vara en bra metod att få till stånd en kontinuerlig utveckling av medarbetarnas kunskande.

Individuell handledning ges en halv timme per vecka av terapeut som har psykioterapiutbildning från Ericastiftelsen.

En av medarbetarna har under året avslutat psykioterapiutbildning steg 1.

Dokumentation

Länsstyrelsen uppmärksammade vid sin tillsyn 2007 att den löpande dokumentationen inte fördes på ett korrekt sätt vad gällde datering, signering m.m. Ungdomsnätet har med anledning av detta gått igenom dokumentationssystemet och förändrat den så att den ska motsvara de krav som ställs. Förvaltningen har vid två tillsynstillfällen, efter länsstyrelsens rapport, granskat dokumentationen och inte haft något att anmärka.

Handlingar som rör den enskilde sätts in i en pärm för varje person. Pärmerna förvaras i ett låst plåtskåp. I pärmen finns personuppgifter, utredningar och beslut från socialtjänsten, föreståndarens inskrivningsbeslut, genomförandeplan, schema, provsvar, nätverksschema.

Anteckningar om behandlingen gjordes tidigare i form av daganteckningar som signerades veckovis och sammanfattades en gång per halvår i en rapport till socialtjänsten. Efter länsstyrelsens påpekanden har verksamheten börjat göra mer formella journalanteckningar som endast avhandlar händelser av betydelse och inte vad som inträffat varje dag.

Journalerna förs digitalt i ett system som kräver inloggning med lösenord.

Ambitionen har varit att göra en uppföljning var sjätte månad genom formaliserade intervjuer med pojkar respektive föräldrar, men detta prioriteras inte för tillfället.

Kvalitetsarbete

Efter utskrivning görs en strukturerad intervju med ansvarig socialsekreterare. Tanken är att resultaten av intervjuerna ska tas upp på personalkonferens och sammanställas, men det har man haft svårt att hinna med.

Synpunkter och klagomål från pojkar och anhöriga kan lämnas per telefon, mejl eller vid personliga samtal. Föreståndaren har genom åren haft kontakt med samtliga pojkars föräldrar, men har fått få klagomål från dem.

Stödboende

Utöver behandlingen driver Ungdomsnätet även träningsboende med åtta lägenheter på olika håll i de södra förorterna. Träningsboendet är avsett för ungdomar i åldern 18-20 år som har sysselsättning i form av studier eller arbete. Placering görs med biståndsbeslut från socialtjänsten. Majoriteten av dem som bor i stödbostäderna har inte deltagit i behandling på Ungdomsnätet. Den insats som ges består av kontaktperson fem timmar per vecka. Kontaktperson är numera föreståndaren vid Ungdomsnätet, samt vid behov timanställd personal.

För närvarande är sju ungdomar inskrivna i stödboendet. Verksamheten är inte tillståndspliktig, eftersom ingen vård bedrivs av de inskrivna.

Sammanfattande bedömning

Endast två pojkar är inskrivna i verksamheten och personalen är uppsagd till våren 2010 som en följd av det ekonomiska läget. Bolaget kommer dock att finnas kvar och målsättningen är att starta verksamheten på nytt så snart man får nya placeringar. Innehållet i verksamheten kommer att vara detsamma som tidigare tills nuvarande ungdomar skrivs ut, dock utan de psykoterapeutiska samtal som tidigare varit en del av verksamheten. Den av länsstyrelsen tidigare kritiserade dokumentationen har granskats vid två tillfällen av stadsdelsförvaltningen. Förvaltningen har inte haft något att anmärka.